

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

5. lipnja 2014. *

„Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 40/94 i Uredba (EZ) br. 44/2001 – Žig Zajednice – Članak 93. stavak 5. Uredbe (EZ) br. 40/94 – Međunarodna nadležnost u slučaju povrede – Utvrđivanje mjesta u kojemu se dogodio štetni događaj – Prekogračnično sudjelovanje više osoba u istoj protupravnoj radnji“

U predmetu C-360/12,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesgerichtshof (Njemačka), odlukom od 28. lipnja 2012., koju je Sud zaprimio 31. srpnja 2012., u postupku

Coty Germany GmbH, prije Coty Prestige Lancaster Group GmbH,

protiv

First Note Perfumes NV,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, K. Lenaerts, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca četvrtog vijeća, M. Safjan (izvjestitelj), J. Malenovský i A. Prechal, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Jääskinen,

tajnik: M. Aleksejev, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 19. rujna 2013.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Coty Germany GmbH, prije Coty Prestige Lancaster Group GmbH, K. Schmidt-Hern i U. Hildebrandt, *Rechtsanwälte*,
- za First Note Perfumes NV, M. Dinnes, *Rechtsanwalt*,
- za njemačku vladu, F. Wannek i J. Kemper kao i T. Henze, u svojstvu agenata,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, A. Robinson, u svojstvu agenta,
- za švicarsku vladu, D. Klingele, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: njemački

— za Europsku komisiju, F. Bulst i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 21. studenoga 2013.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 93. stavka 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice (SL 1994, L 11, str. 1.) i članka 5. točke 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001, L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.)
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Coty Germany GmbH (u daljnjem tekstu: Coty Germany), prije Coty Prestige Lancaster Group GmbH, i društva First Note Perfumes NV (u daljnjem tekstu: First Note) u vezi s navodnom povredom žiga Zajednice i povredom Zakona o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb), zbog prodaje krivotvorenih proizvoda u Belgiji njemačkom poduzetniku koji ih je dalje prodao u Njemačkoj.

Pravni okvir

Uredba br. 40/94

- 3 U petnaestoj uvodnoj izjavi Uredbe br. 40/94 navedeno je:
„Uzimajući u obzir da odluke u vezi s valjanošću i povredom žigova moraju imati učinak na i pokrivati cijelo područje Zajednice, s obzirom da je to jedini način sprečavanja donošenja nedosljednih odluka od strane sudova i Ureda [za usklađivanje na unutarnjem tržištu (žigovi i dizajni) (OHIM)] te osiguranja da se neće narušiti jedinstveni karakter žigova Zajednice. Pravila Konvencije [od 27. rujna 1968.] o sudskoj nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima primjenjuju se na sve sudske postupke koji se odnose na žigove Zajednice, osim kada ova Uredba odstupa od tih pravila.“ [neslužbeni prijevod]
- 4 Članak 9. iste uredbe, pod naslovom „Prava koja proizlaze iz žiga Zajednice“, u stavcima 1. i 3. propisuje:
„1. Žig Zajednice nositelju daje isključiva prava u pogledu tog žiga. Nositelj žiga ima pravo spriječiti sve treće strane da bez njegova odobrenja u trgovačkom prometu rabe:
a) svaki znak koji je istovjetan sa žigom Zajednice u odnosu na proizvode ili usluge koje su istovjetne s onima za koje je žig Zajednice registriran;
b) svaki znak kad, zbog istovjetnosti sa žigom Zajednice ili sličnosti žigu Zajednice i istovjetnosti ili sličnosti proizvodima ili uslugama obuhvaćenima žigom Zajednice i tim znakom, postoji vjerojatnost dovođenja javnosti u zabludu; vjerojatnost dovođenja u zabludu uključuje vjerojatnost dovođenja u svezu tog znaka i žiga;
c) svaki znak koji je istovjetan sa žigom Zajednice ili sličan žigu Zajednice u odnosu na proizvode ili usluge koji nisu slični onima za koje je žig Zajednice registriran, kad taj potonji ima ugled u Zajednici i kad uporaba tog znaka bez opravdanog razloga nepošteno iskorištava razlikovni karakter ili ugled žiga Zajednice ili im šteti.

[...]

3. Prava koja proizlaze iz žiga Zajednice imaju učinak prema trećim stranama od datuma objave registracije žiga. Međutim, u odnosu na radnje poduzete nakon datuma objave prijave žiga Zajednice, a koje bi nakon objave registracije žiga bile zabranjene na temelju te objave, može se zahtijevati razumna naknada. Sud nadležan za takav slučaj može donijeti odluku o meritumu stvari tek nakon objave registracije.“ [neslužbeni prijevod]

5 Članak 14. stavak 2. navedene uredbe određuje:

„Ova Uredba ne sprečava podnošenje tužbi u pogledu žiga Zajednice u okviru pravnih propisa država članica, osobito u vezi s građanskopravnom odgovornošću i nepoštenim tržišnim natjecanjem.“ [neslužbeni prijevod]

6 Članak 90. Uredbe br. 40/94, naslovljen „Primjena konvencije o izvršenju“, određuje sljedeće:

„1. Ako ovom Uredbom nije drukčije određeno, odredbe [Konvencije iz Bruxellesa], kako je izmijenjena konvencijama o pristupanju toj konvenciji država koje su pristupale Europskim zajednicama, koja se zajedno s tim konvencijama o pristupanju u daljnjem tekstu naziva: ‘Konvencija o izvršenju’, primjenjuju se na postupke koji se odnose na žigove Zajednice kao i na postupke koji se odnose na istodobne i uzastopne tužbe na temelju žigova Zajednice i nacionalnih žigova.

2. U slučaju postupaka koji se odnose na tužbe i zahtjeve iz članka 92.:

a) članak 2., članak 4., članak 5. stavci 1., 3., 4. i 5. i članak 24. Konvencije o izvršenju ne primjenjuju se;

[...]“ [neslužbeni prijevod]

7 Članak 91. stavak 1. navedene uredbe određuje:

„Države članice na svojim područjima imenuju što je moguće manji broj nacionalnih sudova prvog i drugog stupnja (sudovi za žig Zajednice) koji obavljaju funkcije koje su im dodijeljene ovom Uredbom.“ [neslužbeni prijevod]

8 U skladu s člankom 92. iste uredbe, pod naslovom „Nadležnost za povrede i valjanost“:

„Sudovi za žig Zajednice imaju isključivu nadležnost:

a) za postupke povodom tužbe zbog povrede i – ako su dopuštene nacionalnim zakonodavstvom – tužbe u odnosu na prijetnju povrede žigova Zajednice;

b) za postupke povodom tužbe za utvrđivanje nepostojanja povrede ako su one dopuštene nacionalnim zakonodavstvom;

c) za postupke povodom tužbe podnesene zbog radnji iz članka 9. stavka 3. druge rečenice;

d) za postupke povodom protutužbe za opoziv ili za proglašavanje žiga Zajednice ništavim sukladno s člankom 96.“ [neslužbeni prijevod]

9 Članak 93. Uredbe br. 40/94, naslovljen „Međunarodna nadležnost“, određuje:

„1. Podložno odredbama ove Uredbe i kao i odredbama Konvencije o izvršenju koje su primjenjuju na temelju članka 90., postupci koji se odnose na tužbe i zahtjeve iz članka 92. ove Uredbe pokreću se pred sudovima države članice u kojoj tuženik ima domicil ili, ako nema domicil ni u jednoj državi članici, u bilo kojoj državi članici u kojoj ima poslovni nastan.

2. Ako tuženik nema domicil ni poslovni nastan ni u jednoj državi članici, takvi se postupci pokreću pred sudovima države članice u kojoj tužitelj ima domicil ili, ako on nema domicil ni u jednoj državi članici, u onoj državi u kojoj tužitelj ima poslovni nastan.

3. Ako ni tuženik ni tužitelj nemaju takav domicil ni takav poslovni nastan, takvi se postupci pokreću pred sudovima države članice u kojoj [OHIM] ima sjedište.

[...]

5. Postupci povodom tužbi i tužbenih zahtjeva iz članka 92., uz iznimku tužbi za utvrđivanje nepostojanja povrede žiga Zajednice, mogu se pokretati i pred sudovima države članice u kojoj je povreda počinjena ili u kojoj prijete opasnost od povrede, ili u kojoj je poduzeta radnja u smislu članka 9. stavka 3. druge rečenice.“ [neslužbeni prijevod]

10 Članak 94. navedene uredbe, pod naslovom „Opseg nadležnosti“, u stavku 2. propisuje:

„Sud za žig Zajednice čija se nadležnost se temelji na članku 93. stavku 5. nadležan je samo u odnosu na počinjene povrede ili prijetnje povrede na državnom području države članice u kojoj se taj sud nalazi.“ [neslužbeni prijevod]

Uredba br. 44/2001

11 Iz uvodne izjave 2. Uredbe br. 44/2001 proizlazi da ta uredba ima za cilj, u interesu ispravnog djelovanja unutarnjeg tržišta, „da države članice koje ova Uredba obvezuje usvoje propise za ujedinjavanje pravila o sukobu nadležnosti u građanskim i trgovačkim stvarima te za pojednostavljivanje formalnosti s ciljem brzog i jednostavnog priznavanja i izvršenja sudskih odluka“.

[...]

12 Uvodne izjave 11., 12. i 15. navedene uredbe glase:

„(11) Propisi o nadležnosti moraju biti izuzetno predvidljivi i utemeljeni na načelu da se nadležnost uglavnom utvrđuje prema domicilu tuženika, pri čemu takva nadležnost mora uvijek postojati, osim u nekim točno određenim slučajevima, u kojima je zbog predmeta spora ili autonomije stranaka opravdana neka druga poveznica. Domicil pravne osobe mora biti autonomno utvrđen kako bi zajednička pravila bila transparentnija i kako bi se izbjegli sukobi nadležnosti.

(12) Osim domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove za utvrđivanje nadležnosti, utemeljene na bliskoj vezi između suda i postupka ili radi olakšavanja ispravnog suđenja.

[...]

(15) U interesu skladnog zadovoljavanja pravde potrebno je smanjiti mogućnost vođenja paralelnih postupaka i osigurati da u dvjema državama članicama ne budu donesene dvije nepomirljive presude [...]

13 Pravila o nadležnosti navedena su u poglavlju II. Uredbe br. 44/2001, naslovljenom „Nadležnost“, u člancima 2. do 31. te uredbe.

14 U istom poglavlju II. odjeljku 1., pod naslovom „Opće odredbe“, nalazi se članak 2., čiji stavak 1. glasi kako slijedi:

„Uz poštovanje odredaba ove Uredbe, osobama s domicilom u nekoj državi članici sudi se pred sudovima te države članice, bez obzira na njihovo državljanstvo.“

15 Članak 3. stavak 1. Uredbe br. 44/2001, koji se nalazi u istom odjeljku, propisuje:

„Protiv osoba s domicilom u državi članici može se podnijeti tužba pred sudovima druge države članice samo na temelju pravila iz odjeljaka 2. do 7. ovog poglavlja.“

16 Člankom 5. točkom 3. navedene uredbe, koji se nalazi u odjeljku 2. poglavlja II., pod naslovom „Posebne nadležnosti“, propisuje se da:

„Osoba s domicilom u državi članici može u drugoj državi članici biti tužena:

[...]

3) u stvarima koji se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte, pred sudovima u mjestu u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi;“

17 Članak 68. stavak 2. iste uredbe određuje:

„U onoj mjeri u kojoj ova Uredba zamjenjuje odredbe Konvencije iz Bruxellesa, svako pozivanje na odredbe Konvencije smatra se pozivanjem na odredbe ove Uredbe.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

18 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da društvo Coty Germany sa sjedištem u Mainzu (Njemačka) proizvodi i distribuira parfeme i kozmetičke proizvode. To društvo je nositelj prava koja proizlaze iz trodimenzionalnog žiga Zajednice (crno/bijelo) br. 003788767 koji predstavlja bočica, registrirana za parfumerijske proizvode.

19 Društvo Coty Germany prodaje parfem namijenjen ženama pod imenom „Davidoff Cool Water Woman“ u obojenoj bočici s utisnutim natpisima koja odgovara navedenom žigu Zajednice.

20 Društvo First Note, sa sjedištem u Oelegemu (Belgija), bavi se veleprodajom parfema. Tijekom siječnja 2007. to je društvo prodalo drugom poduzetniku pod nazivom Stefan P. Warenhandel (u daljnjem tekstu: Stefan P.), s poslovnim sjedištem u Njemačkoj, parfem pod nazivom „Blue Safe for Women“. Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da je taj poduzetnik preuzeo proizvode od društva First Note u Belgiji te ih je dalje prodao na području Njemačke.

21 Društvo Coty Germany podnijelo je tužbu protiv društva First Note tvrdeći da se distribucijom navedenog parfema od strane potonjeg društva, u bočici koja je slična bočici čiji je prikaz predmet gore navedenog žiga, ostvaruje povreda žiga, usporedno protupravno reklamiranje i nepošteno oponašanje.

22 Ta tužba bila je odbijena u prvostupanjskom i drugostupanjskom postupku. Presudom povodom žalbe utvrđeno je da nema međunarodne nadležnosti njemačkih sudova. Potom je društvo Coty Germany podnijelo zahtjev za reviziju Bundesgerichtshofu. U prilog osnovanosti toga zahtjeva društvo se

pozvalo na žig Zajednice br. 003788767 kao i na činjenicu da su u Zakonu o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja takve trgovačke prakse zabranjene te se, alternativno, u slučaju kada bi takvo kumuliranje žalbenih razloga bilo isključeno, oslanja, kao prvo, na žig Zajednice i, kao drugo, na njemački Zakon o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja.

23 U tim je okolnostima Bundesgerichtshof odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članak 93. stavak 5. Uredbe [...] br. 40/94 tumačiti na način da je povreda počinjena u državi članici (država članica A) u smislu [navedene odredbe] u slučaju sudjelovanja, kao rezultata čina u drugoj državi članici (država članica B), u povredi prava na žig počinjenoj u prvoj državi članici (država članica A)?

2. Treba li članak 5. stavak 3. Uredbe [...] br. 44/2001 tumačiti na način da se štetni događaj dogodio u jednoj državi članici (država članica A) kad je protupravna radnja koja je predmet postupka ili na kojoj se temelji zahtjev počinjena u drugoj državi članici (država članica B) i sastoji se od sudjelovanja u protupravnoj radnji (glavna radnja) koja se dogodila u prvoj državi članici (država članica A)?“

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

24 Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li pojam „[države članice] u kojoj je povreda počinjena“ iz članka 93. stavka 5. Uredbe br. 40/94 tumačiti na način da su, u slučaju prodaje i isporuke krivotvorenoga proizvoda na području jedne države članice i daljnje prodaje od strane stjecatelja na području druge države članice, sudovi te druge države, na temelju navedene odredbe, nadležni za odlučivanje povodom tužbe zbog povrede protiv prvotnog prodavatelja koji sam nije djelovao u državi članici u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak.

25 Kako proizlazi iz odluke o upućivanju prethodnog pitanja sud koji je postavio prethodno pitanje pita se treba li se pojam „[države članice] u kojoj je povreda počinjena“ iz članka 93. stavka 5. Uredbe br. 40/94 tumačiti na sličan način kao i pojam „mjesto nastanka štetnog događaja“ iz članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001.

26 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, bez obzira na načelo primjene Uredbe br. 44/2001 na sudske postupke u vezi sa žigom Zajednice, primjena određenih odredbi te uredbe na postupke povodom tužbi i zahtjeva iz članka 92. Uredbe br. 40/94 isključena je na temelju članka 90. stavka 2. iste uredbe.

27 S obzirom na takvo isključenje, nadležnost sudova za žigove Zajednice predviđena u članku 91. stavku 1. Uredbe br. 40/94 za odlučivanje o tužbama i zahtjevima iz članka 92. te uredbe proizlazi iz pravila izravno predviđenih tom uredbom koja su, kako je i nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 36. svojega mišljenja, *lex specialis* u odnosu na pravila propisana Uredbom br. 44/2001.

28 Točnije, na temelju odredaba članka 90. stavka 2. u vezi s člankom 92. Uredbe br. 40/94, primjena članka 5. stavka 3. Konvencije iz Bruxellesa, kojem odgovara članak 5. točka 3. Uredbe br. 44/2001, u odnosu na tužbe zbog povrede žiga Zajednice izričito je isključena.

29 U tom pogledu valja istaknuti da članak 93. Uredbe br. 40/94 propisuje više temelja za utvrđivanje međunarodne nadležnosti.

- 30 Konkretno, članak 93. stavak 5. Uredbe br. 40/94 uspostavlja osobito nadležnost u korist sudova države članice na čijem području je povreda počinjena ili prijete opasnost od povrede.
- 31 Što se tiče tumačenja navedenog članka 93. stavka 5., s obzirom na to što je istaknuto u točkama 27. i 28. ove presude, pojam „[države članice u kojoj je povreda počinjena ili prijete opasnost od povrede]“ iz te odredbe treba se tumačiti na autonoman način u odnosu na pojam „mjestu u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi“ iz članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001.
- 32 Slijedom toga, dualitet poveznica, i to mjesta uzročnog događaja i mjesta gdje je nastala šteta, prihvaćen sudskom praksom Suda u odnosu na članak 5. točku 3. Uredbe br. 44/2001 (vidjeti presudu Bier, 21/76, EU:C:1976:166, t. 19. i najnoviju presudu Kainz, C-45/13, EU:C:2014:7, t. 23. i navedenu sudsku praksu), ne može automatski vrijediti za tumačenje pojma „[države članice] u kojoj je povreda počinjena ili prijete opasnost od povrede“ iz članka 93. stavka 5. Uredbe br. 40/94.
- 33 Kako bi se odredilo dovodi li autonomno tumačenje potonje odredbe ipak do utvrđivanja dualiteta poveznica, valja, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, uzeti u obzir ne samo tekst navedene odredbe nego i kontekst i njezine ciljeve.
- 34 Kada je riječ o tekstu članka 93. stavka 5. Uredbe br. 40/94, pojam „[države članice] u kojoj je povreda počinjena“ upućuje na to da se, kako je i istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 31. svojega mišljenja, poveznica odnosi na aktivno ponašanje počinitelja povrede. Stoga se poveznica koja je predviđena tom odredbom odnosi na područje države članice gdje je nastao događaj koji je doveo do navodne povrede ili gdje postoji opasnost od nastanka tog događaja, a ne na područje države članice gdje navedena povreda proizvodi učinke.
- 35 Treba također istaknuti da bi utvrđivanje sudske nadležnosti na temelju navedenoga članka 93. stavka 5., koje se temelji na mjestu gdje navodna povreda proizvodi učinke, bilo protivno tekstu članka 94. stavka 2. iste uredbe, koji ograničava nadležnost sudova za žig Zajednice na temelju članka 93. stavka 5. na radnje koje su počinjene ili za koje postoji opasnost da budu počinjene na području države članice u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak.
- 36 Osim toga, kako je istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 28. i 29. svojega mišljenja, povijest donošenja i kontekst Uredbe br. 40/94 potvrđuje volju zakonodavca Unije da odstupa od pravila o nadležnosti predviđenoga u članku 5. točki 3. Uredbe br. 44/2001, pogotovo s obzirom na nedostatnost takvog pravila o nadležnosti da odgovori na specifične probleme u vezi s povredom žiga Zajednice.
- 37 Posljedično, sudska nadležnost na temelju članka 93. stavka 5. Uredbe br. 40/94 može biti utvrđena isključivo u korist sudova za žig Zajednice države članice na čijem području je tuženik počinio navodnu protupravnu radnju.
- 38 U smislu prethodno navedenoga, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da pojam „[države članice] u kojoj je povreda počinjena“ iz članka 93. stavka 5. Uredbe br. 40/94 treba tumačiti na način da, u slučaju prodaje i isporuke krivotvorenoga proizvoda na području jedne države članice i daljnje prodaje od strane stjecatelja na području druge države članice, ta odredba ne dopušta utvrđivanje sudske nadležnosti za odlučivanje povodom tužbe zbog povrede protiv prvotnog prodavatelja koji sam nije djelovao u državi članici u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak.

Drugo pitanje

- 39 Drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. točku 3. Uredbe 44/2001 tumačiti na način da - u slučaju navoda o usporednom protupravnom reklamiranju ili o nepoštenom oponašanju znaka zaštićenoga žigom Zajednice, koji su zabranjeni prema zakonu o suzbijanju

nepoštenog tržišnog natjecanja države članice u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak - ta odredba dopušta utvrđivanje sudske nadležnosti za odlučivanje povodom tužbe za naknadu štete na temelju tog nacionalnog zakona, podnesene protiv jednog od navodnih počinitelja sa sjedištem u drugoj državi članici, za kojeg se tvrdi da je u toj državi počinio navodnu povredu.

- 40 U tom pogledu treba napomenuti da članak 14. stavak 2. Uredbe br. 40/94 izrijekom dopušta podnošenje tužbi u pogledu žiga Zajednice u okviru pravnih propisa država članica, osobito u vezi s građanskopravnom odgovornošću i nepoštenim tržišnim natjecanjem.
- 41 Takve tužbe ne spadaju u nadležnost sudova za žig Zajednice. Nadležnost za odlučivanje o takvim tužbama stoga nije uređena Uredbom br. 40/94. Prema tome, nadležnost za odlučivanje o tužbama koje se temelje na nacionalnom zakonu o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja treba biti utvrđena na osnovi odredaba Uredbe br. 44/2001.
- 42 Zato, kad je riječ o zahtjevu koji se temelji na kršenju nacionalnog zakona o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja, članak 5. točka 3. Uredbe br. 44/2001 mjerodavan je za zasnivanje sudske nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.
- 43 Kad je riječ o tumačenju članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001, potrebno je najprije podsjetiti na to da se odredbe te uredbe moraju tumačiti na autonoman način, s obzirom na njezin sustav i ciljeve (presuda Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, t. 22. i navedena sudska praksa).
- 44 Jedino derogacijom temeljnog načela navedenoga u članku 2. stavku 1. te uredbe, o dodjeli nadležnosti sudovima države članice na čijem državnom području tuženik ima domicil, poglavlje II. odjeljak 2. te uredbe predviđa određen broj dodjeljivanja posebne nadležnosti, među kojima su i ona predviđena u članku 5. točki 3. navedene uredbe (presuda Melzer, EU:C:2013:305, t. 23.).
- 45 Budući da je sudska nadležnost mjesta u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi pravilo posebne nadležnosti, treba ga usko tumačiti te nije dopušteno tumačenje koje ide izvan slučajeva izričito predviđenih navedenom uredbom (presuda Melzer, EU:C:2013:305, t. 24.).
- 46 Neovisno o tome, izraz „mjesto u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi“ iz članka 5. točke 3. Uredbe odnosi se kako na mjesto gdje je nastala šteta tako i na mjesto uzročnog događaja koji je doveo do nastanka štete, tako da bi tuženik mogao biti tužen, prema izboru tužitelja, pred sudom jednog ili drugog od navedenih mjesta (presuda Melzer, EU:C:2013:305, t. 25.).
- 47 U tom smislu, ustaljena je sudska praksa da se pravilo nadležnosti predviđeno u članku 5. točki 3. Uredbe temelji na postojanju posebno bliske veze između spora i sudova mjesta u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi, koja opravdava dodjeljivanje nadležnosti tim sudovima radi pravilnog suđenja i procesne ekonomije (presuda Melzer, EU:C:2013:305, t. 26.).
- 48 Budući da identifikacija jedne od poveznica priznatih u sudskoj praksi, navedenih u točki 26. ove presude, mora omogućiti utvrđivanje nadležnosti suda koji je objektivno u najboljem položaju da procijeni jesu li ispunjene pretpostavke za utvrđivanje odgovornosti tužene stranke, slijedi da se tužba može valjano podnijeti samo pred sudom na čijem se području nadležnosti nalazi mjerodavna poveznica (vidjeti u tom smislu presude Folien Fischer i Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, t. 52. kao i Melzer, EU:C:2013:305, t. 28.).
- 49 Što se tiče mjesta uzročnog događaja, iz odluke o upućivanju prethodnog pitanja proizlazi da je više navodnih počinitelja prouzročilo navodnu štetnu radnju i da je društvo First Note, jedini tuženik u glavnom postupku, djelovalo isključivo u Belgiji i, stoga, izvan područja nadležnosti suda pred kojim je tuženo.

- 50 Međutim, kao što je to Sud već istaknuo, u okolnostima u kojima je jedan od više navodnih počinitelja navodne štete tužen pred sudom unutar čijeg područja nadležnosti nije djelovao ne može se smatrati da se uzročni događaj dogodio unutar područja nadležnosti toga suda u smislu članka 5. točke 3. Uredbe br. 44/2001 (vidjeti presudu Melzer, EU:C:2013:305, t. 40.).
- 51 Prema tome, članak 5. točka 3. te uredbe ne dopušta zasnivanje sudske nadležnosti na temelju mjesta uzročnog događaja za odlučivanje povodom tužbe za naknadu štete, na temelju zakona o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja u državi članici u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak, protiv jednog od navodnih počinitelja štete koji nije djelovao na području nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak (vidjeti presudu Melzer, EU:C:2013:305, t. 41.).
- 52 Međutim, za razliku od predmeta koji je doveo do presude Melzer (EU:C:2013:305), sud koji je uputio zahtjev u ovom predmetu nije ograničio svoje pitanje na tumačenje članka 5. točke 3. iste uredbe samo radi utvrđivanja nadležnosti njemačkih sudova na temelju mjesta uzročnog događaja navodne štete.
- 53 Stoga valja također ispitati dopušta li članak 5. točka 3. Uredbe br. 44/2001 zasnivanje nadležnosti na temelju mjesta nastanka štete u korist sudova jedne države članice, za odlučivanje povodom tužbe za naknadu štete na temelju zakona o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja u istoj državi članici u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak, i to protiv jednog od navodnih počinitelja štete, kada je u okolnostima kao u glavnom postupku više navodnih počinitelja navodne štete djelovalo u različitim državama članicama, čak i ako on nije djelovao na području nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.
- 54 Ustaljena je sudska praksa da je mjesto nastanka štete ono mjesto gdje je radnja koja može dovesti do deliktne ili kvazideliktne odgovornosti prouzročila štetu (vidjeti u tom smislu Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, t. 26).
- 55 Što se tiče štete proizašle iz povreda prava intelektualnog i industrijskog vlasništva, Sud je pojasnio da nastanak štete u određenoj državi članici ovisi o tome je li pravo, koje je navodno povrijeđeno, zaštićeno u toj državi članici (vidjeti presude Wintersteiger, C-523/10, EU:C:2012:220, t. 25. i Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, t. 33.).
- 56 Takav zahtjev može se primijeniti u slučajevima u kojima je riječ o zaštiti takvog prava nacionalnim zakonom o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja.
- 57 Stoga valja zaključiti da se, u okolnostima kao u glavnom postupku, tužba koja se odnosi na kršenje navedenog zakona može podnijeti pred njemačkim sudovima ako je radnja počinjena u drugoj državi članici dovela ili zbog nje prijeti opasnost da bi mogla dovesti do štete na području nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.
- 58 U tom pogledu sud pred kojim se vodi postupak dužan je procijeniti, u skladu s činjenicama kojima raspolaže, u kojoj je mjeri prodaja parfema pod nazivom „Blue Safe for Women“ poduzetniku Stefanu P., koja je izvršena u Belgiji, mogla povrijediti odredbe njemačkog zakona o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja te tom radnjom mogla dovesti do štete na području nadležnosti toga suda.
- 59 S obzirom na sve prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti time da članak 5. točku 3. Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti tako da u slučaju navoda o usporednom protupravnom reklamiranju ili o nepoštenom oponašanju znaka zaštićenoga žigom Zajednice, koji su zabranjeni prema zakonu o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja države članice u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak - ta odredba u slučaju više navodnih počinitelja ne dopušta utvrđivanje nadležnosti suda navedene države članice na temelju mjesta uzročnog događaja štete koja proizlazi iz povrede tog zakona, s obzirom na to da konkretno tuženi počinitelj sam nije ondje djelovao. S druge strane, u takvom slučaju, navedena odredba dopušta utvrđivanje sudske nadležnosti za odlučivanje povodom tužbe za naknadu štete na temelju navedenog nacionalnog zakona prema mjestu nastanka

štete protiv osobe sa sjedištem u drugoj državi članici, za koju se tvrdi da je u toj državi članici učinila radnju koja je dovela ili od koje prijete opasnost da bi mogla dovesti do štete na području nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.

Troškovi

- 60 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

1. **Pojam „[države članice] u kojoj je povreda počinjena“ iz članka 93. stavka 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice treba tumačiti na način da, u slučaju prodaje i isporuke krivotvorenoga proizvoda na području jedne države članice i daljnje prodaje od strane stjecatelja na području druge države članice, ta odredba ne dopušta utvrđivanje sudske nadležnosti za odlučivanje povodom tužbe zbog povrede protiv prvotnog prodavatelja koji sam nije djelovao u državi članici u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak.**
2. **Članak 5. točku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da - u slučaju navoda o usporednom protupravnom reklamiranju ili o nepoštenom oponašanju znaka zaštićenoga žigom Zajednice, koji su zabranjeni prema Zakonu o suzbijanju nepoštenog tržišnog natjecanja (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) države članice u kojoj se nalazi sud pred kojim se vodi postupak - ta odredba u slučaju više navodnih počinitelja ne dopušta utvrđivanje nadležnosti suda navedene države članice na temelju mjesta uzročnog događaja štete koja proizlazi iz povrede tog zakona, s obzirom na to da konkretno tuženi počinitelj sam nije ondje djelovao. S druge strane, u takvom slučaju, navedena odredba dopušta utvrđivanje sudske nadležnosti za odlučivanje povodom tužbe za naknadu štete na temelju navedenog nacionalnog zakona prema mjestu nastanka štete protiv osobe sa sjedištem u drugoj državi članici, za koju se tvrdi da je u toj državi članici učinila radnju koja je dovela ili od koje prijete opasnost da bi mogla dovesti do štete na području nadležnosti suda pred kojim se vodi postupak.**

Potpisi